

Nederlandsche Verzen en Nederlandsch Proza.

Schetsen uit Mexico door W. A. Terwogt,
Culemborg. Blom & Olivierse.
(Zonder jaartal.)

Dit kleine boekje van nog geen honderd bladzijden bevat een lange inleiding en een zevental schetsen, waaronder drie historische, drie als zuiver litterair bedoelde en een zeer lezenswaardig, kort opstel over de revolutie op Cuba, dat verreweg het beste uit den bundel is.

De schrijver streeft naar het allerhoogste. Zijn gemoed is vol en met bevende hand moet hij getracht hebben uiting te geven aan zijn gevoel. Maar als letterkundig kunstenaar staat hij niet hoog genoeg om *door zijn woord* ook den lezer te treffen. Waar wij aangedaan worden, is dat door de feiten en toestanden, niet door den ietwat geforceerd hoogen toon, dien de heer Terwogt aanslaat. Toch kunnen wij dit werkje wel ter lezing aanbevelen. Het stukje over dat jammerlijke leven der Spaansche soldaten op Cuba is alleen reeds ten volle de aandacht van het publiek waard. Mocht de schrijver besluiten kunnen een ander maal wat stemmiger te getuigen van zijn ondervinding en gemoedstoestand, dan zouden zeker nog meer lezers kunnen genieten van zijn West-Indische schetsen.

* * *

Gijsbrecht van Amstel door Joost van den Vondel, bewerkt door J. A. Verkuijl, leeraar aan de Cadettenschool te Alkmaar. In Boon's *letterkundige bibliotheek*, ad 20 cents per deeltje.

Uitgever en bewerker zijn uitgegaan van de veronderstelling dat het tegenwoordige publiek zijn Vondel niet meer leest omdat het de taal van den grooten Meester niet meer verstaat, althans niet

meer voldoende om, door verouderde woorden en uitdrukkingen ongehinderd, volkomen te kunnen genieten van de dichterlijke schoonheden. Als men bedenkt hoeveel moeilijke poëzie met nieuwe woorden van eigen vinding en zinswendingen, die ook verre van bevorderlijk zijn aan de duidelijkheid, ons publiek leest in het Nederlandsch, Fransch en Engelsch, en leest met graagte, dan moet men zich wel verwonderen over het bestaan van deze behoefte: een Vondel in modern Nederlandsch!

De heer Verkuijl beroept zich op den hoogleeraar Cozijn, die Juli 1897 in *De Gids* schreef:

„De schriftelijke opteekening der taal is uiteraard conservatief: *scripta manent*. Maar laat die om de zooveel jaren herzien, hou de veranderingen der spreektaal bij! Weet gij wat dat beteekent? Dat ge wel aan het herzien zoudt kunnen blijven, want de gesproken taal staat nooit stil! Men herziet daarom alleen als het volstrekt noodig is, als de verschillen te sterk worden. En — dan dient de literatuur van het voorgeslacht ook in dat nieuwe gewaad te worden gestoken, zal ze *populair* blijven.”

en hij beroept zich ook op den dichter Verwey. Toch zijn we niet overtuigd. Vooreerst niet omdat Vondel wezenlijk nog wel in zijn eigen taal is te genieten, ook door menschen, die geen speciale studie van het 17^e eeuwsche Nederlandsch hebben gemaakt. Hoevelen onder de eenvoudigen van hart lezen niet nog altijd den bijbel in verouderde spelling? Daarenboven, een groot aantal menschen kunnen nog steeds volop genieten van goede opvoeringen van een *Gijsbrecht* en het is gebleken dat ook het minder algemeen bekende stuk *Jozeph in Dothan*, op bevredigende wijs door het wakkere Tivoli-gezelschap ten tooneele gebracht, begrepen werd, zonder dat de acteurs